

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РОГАТИНСЬКИЙ АГРАРНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Рогатинського
аграрного фахового коледжу

Ігор ТРИНІВ

30 серпня 2021 року

**ПОЛОЖЕННЯ
про робочу програму
навчальної дисципліни**

Розглянуто та схвалено на засіданні
педагогічної ради коледжу
Протокол № 1 від 30.08.2021р.

Рогатин

1. Загальна частина

1.1. Положення про робочу програму навчальної дисципліни (далі – Положення) розроблено відповідно до Законів України «Про фахову передвищу освіту», Положення про організацію освітнього процесу у Рогатинському аграрному фаховому коледжі (далі – Коледж).

Метою Положення є встановлення єдиних вимог у Коледжі до структури, змісту та правил оформлення робочих програм навчальних дисциплін.

1.2. Робоча програма навчальної дисципліни за своїм змістом є документом, що визначає загальні та фахові компетентності, якими має оволодіти здобувач фахової передвищої освіти відповідно до кваліфікації майбутнього фахівця.

1.3. Робоча програма навчальної дисципліни (далі – РПНД) є нормативним документом, що розробляється викладачами циклової комісії, які її викладають на основі освітньо-професійної програми (далі ОПП) підготовки фахівців фахової передвищої освіти та навчального плану.

1.4. Для денної форми навчання розробляється РПНД із зазначенням у ній видів навчальних занять: лекцій, лабораторних, практичних, семінарських та індивідуальних робіт, форм поточного та підсумкового контролю.

1.5. Перегляд РПНД на відповідність навчальному плану та ОПП здійснюється за потребою та за ініціативи циклової комісії або на вимогу гаранта освітньої програми, за необхідності до неї вносяться зміни та доповнення її розробниками. Для багатосеместрових навчальних дисциплін розробляється єдина робоча програма із розплануванням її складових за семестрами викладання.

1.6. Робоча програма навчальної дисципліни використовується:

- **викладачами, які викладають дану дисципліну** – для планування аудиторної та самостійної роботи студентів;

- **іншими викладачами** – для узгодження робочих програм навчальних дисциплін, пов'язаних з даною дисципліною з метою уникнення дублювання при викладанні суміжних дисциплін;

- **гарантами та членами проєктних груп, груп забезпечення ОП** – для забезпечення перевірки відповідності змісту навчальної дисципліни, форм контролю результатів навчальної діяльності студентів і системи їх оцінювання, зафіксованим у освітньо-професійній програмі компетентностям і результатам навчання.

1.7. На основі робочої програми навчальної дисципліни розробляються посібники для самостійного вивчення дисципліни, інші методичні матеріали, що забезпечують успішне оволодіння здобувачами освіти програмного матеріалу.

2. Структура та зміст робочої програми навчальної дисципліни

2.1. Структура робочої програми навчальної дисципліни повинна містити такі розділи:

1. Титульна сторінка

2. Передумови для вивчення дисципліни:

- перелік дисциплін, які мають бути вивчені раніше;
- мета вивчення дисципліни;
- очікувані результати навчання дисципліни, визначені відповідно

освітньою програмою (студент повинен знати, студент повинен вміти).

3. Тематичний план

4. Зміст навчальної дисципліни за розділами і темами.

5. Лист-погодження робочої навчальної програми з іншими дисциплінами спеціальності

6. Індивідуальні завдання студентам

7. Зведені дані

8. Критерії оцінювання

9. Список літератури (основної, додаткової)

10. Доповнення та зміни до робочої навчальної програми

2.2. Зміст розділів робочої програми навчальної дисципліни:

Титульна сторінка оформлюється за типовою формою, наведеною у додатку. (Додаток 1,2)

Передумови для вивчення дисципліни відображають перелік дисциплін, які мають бути вивчені раніше, мету вивчення дисципліни, очікувані результати навчання, визначені відповідною освітньо-професійною програмою (студент повинен знати, повинен вміти). (Додаток 3)

Тематичний план – відображає назву розділу, модуля, теми програми, обсяг годин за навчальною програмою і за робочою навчальною програмою всього з них аудиторних і самостійного вивчення. Аудиторні заняття поділяються на лекційні, лабораторні, практичні. Структура тематичного плану подається у вигляді таблиці. (Додаток 4)

Зміст навчальної програми – розписується навчальний матеріал згідно тематичного плану за розділами, темами, кількість годин, форми та методи проведення навчальних занять, зазначається навчально-методична література та унаочнення, види самостійної роботи студентів та форми контролю. Подається у вигляді таблиці. Загальна кількість годин має відповідати навчальному плану. (Додаток 5)

Лист-погодження робочої навчальної програми з іншими дисциплінами спеціальності передбачає уникнення дублювання або повторного вивчення окремих тем, опанованих з інших дисциплін або використання раніше здобутих знань на заняттях з даної дисципліни. (Додаток 6)

Індивідуальні завдання студентам відображають теми дисципліни з яких передбачено виконання студентами різних видів завдань (реферати, дослідно-розрахункові роботи тощо) та календарні строки їх виконання. (Додаток 7)

Зведені дані передбачають відображення курсів та семестрів, у яких вивчається дисципліна, загальну кількість годин, в тому числі аудиторних, із них лекцій, семінарських, лабораторно-практичних, інших видів занять та години на їх проведення; також вказується самостійна робота, консультації, індивідуальні заняття та форми підсумкового контролю. (Додаток 8)

Критерії оцінювання результатів навчання

Мінімальний пороговий рівень оцінки визначається за допомогою якісних критеріїв і трансформується в оптимальну позитивну оцінку за чотирьох

бальною шкалою для здобувачів освіти освітньо-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр та за 12-бальною шкалою для здобувачів освітньо-кваліфікаційного рівня кваліфікований робітник та здобувачів повної загальної середньої освіти.

Оцінювання має передбачати врахування рівня досягнень здобувача освіти, а не ступеня його невдач. Результати навчальної діяльності студентів не можуть обмежуватися знаннями, уміннями, навичками, а враховують сформовані компетентності за цією навчальною програмою. *(Додаток 9)*

Список літератури (основної, додаткової)

У розділі необхідно вказати базові, допоміжні літературні джерела. До переліку основної літератури включають нормативні документи, вітчизняні і зарубіжні підручники та навчальні посібники. У перелік допоміжної літератури, який призначений для більш поглибленого вивчення окремих розділів або тем, включаються різні довідкові, періодичні видання, монографії тощо. Перелік літератури має бути укладений відповідно до вимог діючих бібліографічних стандартів.

Зазначаючи інформаційні ресурси роблять посилання на документи в інформаційних системах, які можуть бути корисними при вивченні навчальної дисципліни. Тут наводять електронні адреси сайтів та інтернет-джерела з нормативною базою, які доступні здобувачам освіти. *(Додаток 10)*

Доповнення та зміни до робочої навчальної програми

Доповнення та зміни за окремими темами вносяться за потреби після перегляду освітньо-професійних програм для надання здобувачам освіти послуг, спрямованих на досягнення затребуваних виробництвом компетентностей, а також з інших об'єктивних причин. Розглядаються і схвалюються на засіданні циклової комісії та затверджуються заступником директора з навчальної роботи. *(Додаток 11)*

**Р
А
Ф
К**

**РОБОЧА
НАВЧАЛЬНА
ПРОГРАМА**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Рогатинський аграрний фаховий коледж

назва відділення

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник директора
з навчальної роботи

підпис ім'я, прізвище
_____ 202_р.

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

з дисципліни _____

мова навчання: українська

освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр

галузь знань: _____

спеціальність: _____

за ОПП _____

Обсяг дисципліни в кредитах ЄКТС _____ / годинах _____ год

із них: аудиторні заняття _____ самостійна робота _____

статус дисципліни: обов'язкова (за вибором)

Робоча навчальна програма складена на підставі навчальної програми дисципліни, затвердженої Педагогічною радою Рогатинського аграрного фахового коледжу Протокол № ____ від ____ ____ 202_р. № ____

Викладач _____
підпис ім'я, прізвище

Програму розглянуто і схвалено цикловою комісією

Протокол № ____ від ____ ____ 202_р.

Голова циклової комісії _____
підпис ім'я, прізвище

ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Перелік дисциплін, які мають бути вивчені раніше:

Метою вивчення дисципліни

Очікувані результати навчання дисципліни, визначені освітньо-професійною програмою:

Результати навчання

Студент повинен вміти:

Студент повинен знати:

ЗМІСТ РОБОЧОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ ДИСЦИПЛІНИ

№ заня- ття	Назва розділу, модуля, теми програми. Тема заняття короткий зміст		Кількість год		Форми та методи проведення навчальних занять	Навчально- методична література та унаочнення	Самостій на робота студентів	Форми контролю
		Всього	З них					
			Аудит	самос т				
1	2	3		4	5	6		7
1	Вступ							
РОЗДІЛ І.								
2	Тема 1. 1							
	1. 2. 3.							
3	Тема 1.2							
	1. 2. 3.							
Розділ 2								
4	Тема 2. 1							
	1. 2. 3.							
5	Тема 2.2							

ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ РОБОЧОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ З ІНШИМИ ДИСЦИПЛІНАМИ СПЕЦІАЛЬНОСТІ

[illegible]

ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ СТУДЕНТАМ

	Тема дисципліни	Вид завдання (реферати, дослідно-розрахункові роботи тощо)	Календарні строки і форма контролю
1	2	3	4
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			

ЗВЕДЕНІ ДАНІ

Курс	II		III		IV		Всього годин
Семестр	I	II	I	II	I	II	
Всього годин на дисципліну							
в тому числі аудиторних							
із них лекції							
семінарські							
лабораторно-практичні							
інші види занять							
Самостійна робота							
Консультації							
Індивідуальні завдання							
Форми підсумкового контролю:							

Критерії оцінювання:

- **«відмінно»** - студент міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових періоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок.
- **«добре»** - студент добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з періоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його, має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного.
- **«задовільно»** - студент в основному опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в періоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають непевність або відсутність стабільних знань, відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю.
- **«незадовільно»** - студент не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в періоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані.

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Рівні навчальних досягнень	Бали	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів
I. Початковий	1	Студент (студентка) може розрізняти об'єкти вивчення
	2	Студент (студентка) відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення
	3	Студент (студентка) відтворює частину навчального матеріалу; з допомогою викладача виконує елементарні завдання
II. Середній	4	Студент (студентка) з допомогою викладача відтворює основний навчальний матеріал, може повторити за зразком певну операцію, дію
	5	Студент (студентка) відтворює основний навчальний матеріал, здатний з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати правило
	6	Студент (студентка) виявляє знання й розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповідь його(її) правильна, але недостатньо осмислена. Вміє застосовувати знання при виконанні завдань за зразком.
III. Достатній	7	Студент (студентка) правильно відтворює навчальний матеріал, знає основоположні теорії і факти, вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролює власні навчальні дії
	8	Знання студента (студентки) є достатніми, він (вона) застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагається аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність. Відповідь його (її) логічна, хоч і має неточності
	9	Студент (студентка) добре володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в стандартних ситуаціях, уміє аналізувати й систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією
IV. Високий	10	Студент (студентка) має міцні знання, здатний (а) використовувати їх у практичній діяльності, робити висновки, узагальнення, аргументувати їх
	11	Студент (студентка) на високому рівні володіє узагальненими знаннями в обсязі та в межах вимог навчальних програм, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях, уміє знаходити інформацію та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми
	12	Студент (студентка) має системні глибокі знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Уміє самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації, приймати рішення

Знання студентів I та II курсу із загальноосвітнього циклу та учнів відділення ПТО оцінюються як з теоретичної, так і з практичної підготовки за 12 бальною шкалою оцінювання:

- **«12, 11, 10»** - студент міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;
- **«9, 8, 7»** - студент добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного;
- **«6, 5, 4»** - студент в основному опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають непевність або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю;
- **«3, 2, 1»** - студент не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані.

Засобами оцінювання навчальних досягнень студентів є наскрізні та командні проекти, реферати, есе, презентації, різноманітні форми індивідуальної та групової роботи.

Засоби діагностики результатів навчання

Форми поточного та підсумкового контролю

Форми поточного контролю:

- вибіркове усне опитування перед початком занять;
- фронтальне стандартизоване опитування за картками, індивідуальними завданнями;
- фронтальна перевірка домашніх завдань;
- автоматизоване тестове опитування;
- проблемні ситуації – створення ситуацій проблемного характеру;
- питання-репліки – виявлення причинно-наслідкових зв'язків;
- ситуаційні завдання – визначення відповіді згідно певної ситуації;
- питання репродуктивного характеру – визначення практичного значення подій, явищ, фактів тощо;
- інтерактивні завдання вікторинного та ігрового характеру;
- презентації проєктів;
- реферати;
- презентації на визначену тему.

Форми підсумкового контролю:

- ДКР;
- ДПА.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

ОСНОВНА

- 1.
- 2.
- 3.

ДОДАТКОВА

- 1.
- 2.
- 3.

**ДОПОВНЕННЯ ТА ЗМІНИ ДО РОБОЧОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ ДИСЦИПЛІНИ
НА 201 _ / 201 _ НАВЧАЛЬНИЙ РІК**

[illegible]

Розглянуто і схвалено на засіданні циклової комісії

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100	101	102	103	104	105	106	107	108	109	110	111	112	113	114	115	116	117	118	119	120	121	122	123	124	125	126	127	128	129	130	131	132	133	134	135	136	137	138	139	140	141	142	143	144	145	146	147	148	149	150	151	152	153	154	155	156	157	158	159	160	161	162	163	164	165	166	167	168	169	170	171	172	173	174	175	176	177	178	179	180	181	182	183	184	185	186	187	188	189	190	191	192	193	194	195	196	197	198	199	200	201	202	203	204	205	206	207	208	209	210	211	212	213	214	215	216	217	218	219	220	221	222	223	224	225	226	227	228	229	230	231	232	233	234	235	236	237	238	239	240	241	242	243	244	245	246	247	248	249	250	251	252	253	254	255	256	257	258	259	260	261	262	263	264	265	266	267	268	269	270	271	272	273	274	275	276	277	278	279	280	281	282	283	284	285	286	287	288	289	290	291	292	293	294	295	296	297	298	299	300	301	302	303	304	305	306	307	308	309	310	311	312	313	314	315	316	317	318	319	320	321	322	323	324	325	326	327	328	329	330	331	332	333	334	335	336	337	338	339	340	341	342	343	344	345	346	347	348	349	350	351	352	353	354	355	356	357	358	359	360	361	362	363	364	365	366	367	368	369	370	371	372	373	374	375	376	377	378	379	380	381	382	383	384	385	386	387	388	389	390	391	392	393	394	395	396	397	398	399	400	401	402	403	404	405	406	407	408	409	410	411	412	413	414	415	416	417	418	419	420	421	422	423	424	425	426	427	428	429	430	431	432	433	434	435	436	437	438	439	440	441	442	443	444	445	446	447	448	449	450	451	452	453	454	455	456	457	458	459	460	461	462	463	464	465	466	467	468	469	470	471	472	473	474	475	476	477	478	479	480	481	482	483	484	485	486	487	488	489	490	491	492	493	494	495	496	497	498	499	500	501	502	503	504	505	506	507	508	509	510	511	512	513	514	515	516	517	518	519	520	521	522	523	52
--	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	----

Протокол № _____ від _____ 20__ р.

Голова циклової комісії _____ ім'я, прізвище
підпис

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора з навчальної роботи

підпис _____ ім'я, прізвище _____
20 ____ р.